

דף קכב:

עין משפט ב.

או"ח סימן צב סעיף ד

ה. ד. צריך לרחוץ ידיו במים י אם יש לו, ואם אין לו צריך לחזור אחריהם כ עד פרסה ל והוא שהולך בדרך והמים לפניו אבל אם נמצאים לאחוריו חוזר עד מיל.

הגה: ואם מתירא שיעבור זמן התפלה מ ינקה ידיו בצרור או בעפר או בכל דבר שמנקה, ומתפלל.

או"ח סימן קסג סעיף א

א. א. אם אין לו מים מצוים לפניו ברחוק יותר מארבעה מילין ולאחוריו מיל יכרוך ידיו במפה י ואוכל פת או דבר שטיבולו במשקה.

י. והניגוב אין מעכב כמו בנטילת המוציא, כה"ח אות י"ד. והגם שהרמב"ם בפ"ד מתפלה הלכה ג' כתב לתפילת שחרית צריך לרחוץ פניו ורגליו, כתב מר"ן בב"י דלא נהגו העולם כן, כה"ח אות ט"ו.

כ. והיינו שיכול לבא בעוד היום הגדול ואינו צריך ללכת אח"כ יחידי אבל בלאו הכי א"צ לחזר אחריהם.

ל. ודוקא לענין תפלה צריך לחזור אחריהם אבל לענין ק"ש וברכותיה א"צ לחזור אחריהם עד פרסה אלא ינקה ידיו בכל דבר שמנקה, כ"כ הב"י כדעת הר"י"ף והרמב"ם והרשב"א. וכתב הב"ח דבתפילת שחרית כיון שצריך להסמיך גאולה לתפלה ולק"ש אין לחזור אחר מים ה"ה דמתפלל בלא שיחזור על המים ודלא כהשו"ע, אך הכה"ח כתב דאין לזוז מדברי מר"ן השו"ע דגם לשחרית צריך לחזור אחר מים. וממתין בשירה חדשה ומחזור אחר המים, שם באות י"ט.

מ. וה"ה זמן תפלה בצבור, כה"ח אות כ"ג.

נ. יש מחלוקת בראשונים אם יש להתיר גם לכתחלה לאכול חולין ע"י כריכת ידיו במפה, לכן לדינא אין להתיר לאכול חולין ע"י מפה אם לא באין לו מים, כמש"כ השו"ע כאן. כה"ח אות א'. אם הדבר ספק אם ימצא מים תוך ד' מילין לפניו אפשר לסמוך על דעת הרמב"ם ויכרוך ידיו במפה, שם באות ב'.

ו. והיושב בכיתו ואין לו מים אין להטריחו יותר ממיל ואם לא יהיה שם מים כורך ידיו במפה, שם אות ג'.

וד' מילין לפניו ומיל לאחוריו שאמרו היינו פחות מד' מילין. ופחות ממיל ואין המיל ולא ד' מילין בכלל דכאן הקילו.

ז. וד' מילין שאמרו אם הולך ברכבת צריך להמתין שיעור הילוך ד' מילין בנסיעה דזה משום טירחא ופחות מזמן זה לא הוי טירחא, כה"ח אות ד'.

וכן יכול לאכול ע"י כף ט.

ט. הגם שמדברי הרמב"ם נראה דמועיל רק כריכת מפה ולא אכילה ע"י כף וכמ"ש בב"י, אך היותר נכון לאכול ע"י מפה ורק באין לו מפה יאכל ע"י כף, כה"ח אות ח'.
וְצָרִיךְ לְכַרוֹךְ בִּי יָדוֹ בַּמִּפָּה וְלֹא רֵק בִּיד אַחַת שְׂאוּכֵל בָּהּ.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאהרן שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com